

**DVOJAZYČNÁ
KNIHA
PRO MÍRNĚ
POKROČILÉ ★★**

Captain Cook's Journal

Deník kapitána Cooka První cesta kolem světa

Pro výuku upravil kolektiv Anglictina.com

- dvojjazyčná kniha
- český překlad na protější straně
- jazykové komentáře gramatických jevů
- přehled základní gramatiky

CD MP3

povídky namluvené rodilým mluvčím

edika. @nglictina.com

Anglictina.com

Deník kapitána Cooka

Captain Cook's Journal

**Edika
Brno
2016**

Deník kapitána Cooka

Captain Cook's Journal

Anglictina.com

Překlad: Jitka Drahokoupilová

Jazykové komentáře: Lucie Poslušná

Sazba: Cyril Kozák

Obálka: Martin Sodomka

Odpovědný redaktor: Ondřej Jirásek

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-266-0880-6

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2016 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 23641.

© Albatros Media a.s./Angličtina.com s.r.o. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS **MEDIA** a.s.

Captain Cook's Journal During the First Voyage Round the World

**Deník kapitána Cooka
během první cesty kolem světa**

Předmluva

Tahiti je krásný, slunný ostrov bezstarostných lidí. Dnes přitažlivý pro exotickou dovolenou, před téměř čtvrt tisíciletím objevený kapitánem Wallisem (v roce 1767 na lodi Delfin) a od té doby znovu a znovu navštěvovaný nejen slavnými mořeplavci.

Deník kapitána Cooka „klipovým“ způsobem prozrazuje, co viděl a zažil, co ho překvapilo a co dokonce přineslo konflikty. Dozvíte se o přátelskosti domorodců k námořníkům, ale i obsahu jejich kapes, o jídle, které pomocí výměnného obchodu námořníci získávali, kterým rozšířili svůj jídelníček a díky kterému dokonce začali příznivě pohlížet na dříve opovrhovaný pokrm. Poznáte sport a zábavu domorodců, obřadní ceremonie vůči živým i mrtvým, způsoby krášení, které dnes částečně kopíruje celý svět, ruční výrobu unikátní látky a mnohé jiné.

Původní vydavatel pomocí srovnání s jinými deníky na několika místech textu komentuje nebo upřesňuje Cookovy údaje.

James Cook se narodil roku 1728 v malé vesnici v Yorkshiru, v rodině chudého dělníka. Vyučil se na kupce s látkami a potravinami a ve čtrnácti letech utekl na uhelné lodi Freelove na moře, což mu dalo těžký, ale užitečný námořnický výcvik. V roce 1755, před vypuknutím války s Francií, se už jako schopný námořník stal dobrovolníkem na lodi Jeho Výsosti Eagle s šedesáti děly. Jako rozený zeměměřič vypracoval vynikající mapy řeky Sv. Vavřince pod Quebecem. V roce 1762 se po návratu do Anglie oženil s dcerou obchodníka, ale brzo byl na pět let povolán k námořnímu průzkumu v Newfoundlandu. Na plavbu s lodí Endeavour, kam byl vybrán na pozorování očekávaného přechodu Venuše přes sluneční kotouč, si v roce 1768 přizval několik proslulých přírodovědců. Po úspěšném pozorování Venuše opustil Tahiti a zmapoval Společenské ostrovy, jím navštívené jako prvním, poté Nový Zéland a část Austrálie. Díky dobré prevenci žádný jeho námořník, oproti běžným zvyklostem, nedostal kurděje, ale velká část posádky zemřela na úplavici. Brzo po návratu do Anglie se vydal na lodi Adventure na

průzkum kolem Jižního pólu (v roce 1772). Setkal se s kolosálními sochami na Velikonočním ostrově a popsal je. Na výpravě, začínající v roce 1776, byl zabit při konfliktu s domorodci na Havaji, když byl předtím mylně pokládán za mytického krále (zátoka Kealakekua, 1779). Pro své výjimečné osobní vlastnosti byl ceněn námořníky své hodnosti a získal si důvěru a lásku posádky. Půvaby Tahiti, ráje pro námořníka, pro něj nebyly. Sotva si všiml přitažlivosti žen toho ostrova. Pro něj bylo to místo přitažlivé nadbytkem potravy jako prostředku k posílení se na další výpravy.

Kromě poutavého čtení máte možnost si v této publikaci zdokonalit svou angličtinu. Na konci knížky najdete okomentované zajímavé jazykové jevy, které se v deníku vyskytují. Také je zde uveden základní přehled anglické gramatiky. Anglický text si můžete poslechnout na přiloženém CD.

Přejeme pěkné počtení,

Angličtina.com

At Tahiti

April 1769

We might occupy that ground

We had no sooner¹ come to an anchor in Royal Bay, than a great number of the natives in their canoes came off to the ship and brought with them cocoa nuts, etc.; these they seemed to set a great value upon. Amongst those that came off to the ship was an elderly man whose name was Owhaa, him the gentlemen that had been here before in the Dolphin* (* Lieutenant Gore and Mr. Molineux, the Master) knew and had often spoke of as one that had been of service to them. This man (together with some others) I took on board and made much of, thinking that he might on some occasions be of use to us.

As soon as the ship was properly secured I went on shore, accompanied by Mr. Banks and the other gentlemen,* (* Cook generally uses this term for the civilians on board.) with a party of men under arms; we took along with us Owhaa – who took us to the place where the Dolphin watered, and made signs to us as well as we could understand that we might occupy that ground, but it happened not to be fit for our purpose. No one of the natives made the least opposition at our landing, but came to us with all imaginable marks of friendship and submission. We afterwards made a circuit through the woods, and then came on board. We did not find the inhabitants to be numerous, and we imagined that several of them had fled from their habitations upon our arrival in the bay.

Na Tahiti

James Cook

Duben 1769

Můžeme obsadit území

Sotva jsme zakotvili v Královské zátocě, už z kanoí vystoupilo velké množství domorodců a šli k lodi. Přinesli s sebou kokosové ořechy a jiné potraviny. Vypadalo to, že si jich velmi cení. Mezi těmi, kteří vstoupili na loď, byl muž pokročilého věku, jehož jméno bylo Owhaa. Pánové, kteří zde byli dříve na Delfinu (poručík Gore a velitel pan Molineux), ho znali a často o něm mluvili jako o někom, kdo jim byl užitečný. Toho muže (spolu s dalšími) jsem vzal na palubu a velmi jsem si ho považoval. Pomyslel jsem si, že nám při různých příležitostech může být užitečný.

Hned, jak byla loď náležitě zajištěna, jsem se skupinou ozbrojených mužů vstoupil na břeh, doprovázen panem Banksem a dalšími pány* (*Cook obecně používá tento výraz pro civilisty na lodi). Vzali jsme s sebou Owhaau, který nás zavedl na místo, kde Delfin nabíral vodu, a dal nám pomocí znaků najevo, že to území můžeme obsadit. Ale zjistili jsme, že se k našemu účelu nehodí. Když jsme se vylodili, žádný domorodec nám nekladl překážky, ale přišli k nám se všemožnými známkami přátelství a poddanosti. Pak jsme udělali okruh lesem, načež jsme se nalodili. Zjistili jsme, že obyvatel není mnoho, a pomysleli jsme si, že někteří při našem příjezdu do zátoky ze svých obydlí uprchli.

Friday, 14th.

They climb like monkeys

This morning we had a great many canoes about the ship; the most of them came from the westward, and brought nothing with them but a few cocoa nuts, etc. Two that appeared to be chiefs² we had on board, together with several others, for it was a hard matter to keep them out of the ship, as they climb like monkeys; but it was still harder to keep them from stealing but everything that came within their reach; in this they are prodigious expert. I made each of these two chiefs a present of a hatchet, things that they seemed mostly to value. As soon as we had partly got clear of these people I took two boats and went to the westward, all the gentlemen being along with me. My design was to see if there was not a more commodious harbour, and to try the disposition of the natives, having along with us the two chiefs above mentioned; the first place we landed at was in great Canoe Harbour* (*so called by Captain Wallis); here the natives flocked about us in great numbers, and in as friendly a manner as we could wish, only that they showed a great inclination to pick our pockets. We were conducted to a chief, who for distinction sake we called Hercules. After staying a short time with him, and distributing a few presents about us, we proceeded farther, and came to a chief who I shall call Lycurgus; this man entertained us with broiled fish, cocoa nuts, etc., with great hospitality, and all the time took great care to tell us to take care of our pockets, as a great number of people had crowded about us. Notwithstanding the care we took, Dr. Solander and Dr. Monkhouse had each of them their pockets picked: the one of his spy glass and the other of his snuff box. As soon as Lycurgus was made acquainted with the theft he dispersed the people in a moment, and the method he made use of was to lay hold on the first thing that came in his way and throw it at them, and happy was he or she that could get first out of his way. He seemed very much concerned for what had happened and by way of recompense offered us but everything that was in his house; but we refused to accept of anything, and made signs to him that we only

Pátek14.

Šplhají jako opice

Dnes ráno bylo okolo lodi velmi mnoho kánoí. Většina z nich přijela od západu. Domorodci přivezli jen několik kokosových ořechů a dalších potravin. Dva, kteří vypadali jako náčelníci, jsme spolu s několika dalšími pustili na palubu, protože bylo těžké udržet je mimo loď. Šplhají totiž jako opice. Bylo čím dál tím těžší je udržet, aby neukradli všechno, co měli v dosahu. Na to jsou velcí odborníci. Každému z náčelníků jsem dal jako dárek sekyrku, věc, které, zdá se, si nejvíce váží. Hned, jak jsme se těchto lidí částečně zbavili, jsem vzal dva čluny a vydal se na západ. Všichni pánové byli se mnou. Měl jsem v úmyslu zjistit, jestli tam není prostornější přístav, a vyzkoušet povahu domorodců tím, že jsem na palubě měl dva zmíněné náčelníky. První místo, kde jsme přistáli, byl velký Přístav kánoí* (*tak ho nazval kapitán Wallis). Tady se tím nejprátelejším způsobem, který jsme si mohli přát, kolem nás shluklo mnoho domorodců. Měli však velký zájem nám vybrat kapsy. Zavedli nás k náčelníkovi, kterého jsme kvůli rozlišení nazvali Herkules. Chvíli jsme s ním zůstali a rozdali kolem pár dáreků a pak pokračovali dál a přišli k náčelníkovi, kterému budu říkat Lykurgus. Tento muž nás pohostil pečenou rybou, kokosovými ořechy a dalším. Byl velmi ochotný a celou dobu nás pečlivě nabádal, abychom si dali pozor na kapsy, neboť se kolem nás srocuje mnoho lidí. Navzdory naší opatrnosti byli jak doktor Solander, tak doktor Monkhouse okradeni. Jeden o dalekohled a druhý o krabičku s tabákem. Hned, jak se Lykurgus dozvěděl o krádeži, rozprášil lidi tak, že první, co mu přišlo pod ruku, hodil mezi ně. Šťastný byl každý, kdo mu šel z cesty. Vypadalo to, že to, co se stalo, se ho velmi dotklo, a jako odškodnění nám nabídl všechno, co měl v domě. Odmítli jsme cokoli přijmout a naznačili mu, že chceme zpátky jen ty věci. Už pro ně poslal lidi a věci se

wanted the things again. He had already sent people out after them, and it was not long before they were returned. We found the natives very numerous wherever we came, and from what we could judge seemed very peaceably inclined. About six o'clock in the evening we returned on board, very well satisfied with our little excursion.

Saturday, 15th

Snatched the musket out of his hand

Winds³ at east during the day, in the night a light breeze off the land; and as I apprehend it be usual here for the trade wind to blow during a great part of the day from the eastern board, and to have it calm or light breezes from the land that is southerly during the night with fair weather, I shall only mention the wind and weather when they deviate from this rule. This morning several of the chiefs we had seen yesterday came on board, and brought with them hogs, bread fruit, etc., and for these we gave them hatchets, linen, and such things as they valued. Having not met with yesterday a more convenient situation for every purpose we wanted than the place we now are, I therefore, without delay, resolved to pitch upon some spot upon the north-east point of the bay, properly situated for observing the transit of Venus, and at the same time under the command of the ship's guns, and there to throw up a small fort for our defence. Accordingly I went ashore with a party of men, accompanied by Mr. Banks, Dr. Solander, and Mr. Green. We took along with us one of Mr. Banks's tents, and after we had fixed upon a place fit for our purpose we set up the tent and marked out the ground we intended to occupy. By this time a number of the natives had got collected together about us, seemingly only to look on, as not one of them had any weapon, either offensive or defensive. I would suffer none to come within the lines I had marked out, excepting one who appeared to be a chief and old Owhaa – to these two men we endeavoured to explain, as well as we could, that we wanted that ground to sleep upon such a number of nights and then we should go away. Whether they understood us or no is uncertain, but no one appeared the least

zanedlouho vrátily. Zjistili jsme, že kamkoli přijdeme, je velmi mnoho domorodců, a jak jsme byli schopni posoudit, vypadali velmi mírumilovně. Asi v šest hodin večer jsme se vrátili na palubu, velmi spokojeni se svou malou výpravou.

Sobota 15.

Vytrhl mu z ruky mušketu

Během dne východní vítr, v noci lehký vánek od pevniny. Porozuměl jsem, že tu obvykle po většinu dne vane pasát z východu. V noci se uklidní nebo z pevniny, která je na jih, fouká slabý vánek, když je dobré počasí. Budu se proto zmiňovat o větru a počasí jen tehdy, když se odchýlí od tohoto pravidla. Toho rána přišlo na palubu několik náčelníků, které jsme viděli včera. Přinesli s sebou vepře, chléb, plody chlebovníku a další věci. Za to jsme jim dali sekýrky, plátno a to, čeho si cenili. Protože jsme včera nenašli lepší místo pro všechny účely než to, na kterém jsme teď, bez meškání jsem se rozhodl vybrat nějaké místo na severovýchodě zátoky, vhodně položené pro pozorování pohybu Venuše a zároveň pod kontrolou lodních zbraní, a tam postavit malou pevnost pro naši obranu. Proto jsem se skupinou mužů vystoupil na břeh, doprovázen panem Banksem, doktorem Solanderem a panem Greenem. Vzali jsme s sebou jeden ze stanů pana Bankse a poté, co jsme se shodli na místě pro náš účel vhodném, postavili jsme stan a označili zemi, kterou chceme zabrat. Za tu dobu se kolem nás shromáždilo množství domorodců, jen, jak se zdá, aby se na nás podívali, protože žádný z nich neměl zbraň, ať už obrannou nebo útočnou. Nedovolil jsem, aby kdokoli z nich vstoupil na území, které jsem označil, vyjma jednoho, který vypadal jako náčelník, a starého Owhaa. Těmto dvěma mužům jsme se snažili vysvětlit, jak nejlépe jsme uměli, že tu zemi chceme proto, abychom na ni jistý počet nocí přespali, a pak odejdeme pryč. Není jisté, jestli nám rozuměli nebo ne, ale žádný nevypadal ani trochu nespokojen s tím,

displeased at what we were about; indeed the ground we had fixed upon was of no use to them, being part of the sandy beach upon the shore of the bay, and not near to any of their habitations. It being too late in the day to do anything more, a party with a petty officer was left to guard the tent, while we with another party took a walk into the woods, and with us most of the natives. We had but just crossed the river when Mr. Banks shot three ducks at one shot, which surprised them so much that most of them fell down as though they had been shot likewise. I was in hopes this would have had some good effect, but the event did not prove it, for we had not been long from the tent before the natives again began to gather about, and one of them more daring than the rest pushed one of the sentinels down, snatched the musket out of his hand and made a push at him, and then made off, and with him all the rest. Immediately upon this the officer ordered the party to fire, and the man who took the musket was shot dead before he had got far from the tent, but the musket was carried quite off when this happened. I and Mr. Banks with the other party was about half a mile off, returning out of the woods, upon hearing the firing of muskets, and the natives leaving us at the same time, we suspected that something was the matter and hastened^d our march, but before we arrived the whole was over, and every one of the natives fled except old Owhaa, who stuck by us the whole time, and I believe from the first he either knew or had some suspicion that the people would attempt something at the tent, as he was very much against our going into the woods out of sight of the tent. However, he might have other reasons, for Mr. Hicks, being ashore the day before, the natives would not permit him to go into the woods. This made me resolved to go and see whether they meant to prescribe bounds to us or no. Old Owhaa, as I have said before, was the only one of the natives that stayed by us, and by his means we prevailed on about twenty of them to come to the tent and there sit down with us, and endeavoured by every means in our power to convince them that the man was killed for taking away the musket, and that we still would be friends with them. At sunset they left us seemingly satisfied, and we struck our tent and went on board.

co jsme měli v úmyslu. Země, kterou jsme vybrali, neměla ve skutečnosti pro ně žádný užitek. Byl to kus písčité pláže na pobřeží zátoky a nebyl poblíž žádného z jejich obydlí. Bylo příliš pozdě na to, abychom ještě něco dělali, a proto skupina s nižším důstojníkem odešla hlídat stan, zatímco my s další skupinou jsme se vydali na procházku do lesa a s námi většina domorodců. Jen jsme přešli řeku, pan Banks zastřelil jednou ranou tři kachny. To domorodce tak překvapilo, že většina z nich padla k zemi, jako by byli zastřeleni také. Doufal jsem, že to zapůsobilo dostatečně, ale události to nepotvrdily. Nebyli jsme dlouho od stanu pryč, když se domorodci zase začali srocovat a jeden z nich, troufalejší než ostatní, srazil jednoho z hlídačů, vytrhl mu z ruky mušketu, odstrčil ho a zmizel a s ním ostatní. Důstojník hned na to nařídil palbu a muž, který vzal mušketu, byl zastřelen dřív, než se od stanu vzdálil. Když se to však stalo, mušketu to zaneslo docela daleko. Já a pan Banks s druhou skupinou jsme byli asi půl míle daleko. Vraceli jsme se z lesa, když jsme zaslechli střelbu z mušket, a domorodci nás v tu chvíli opustili. Měli jsme podezření, že se něco děje, a pospíšili jsme si. Než jsme ale dorazili, bylo po všem a všichni domorodci mimo Owhaay uprchli. Ten se nás celou dobu držel. Myslím, že od začátku věděl, nebo měl podezření, že se lidé o něco u stanu pokusí, neboť byl velice proti našemu odchodu do lesa, mimo dohled na stan. Mohl však mít i jiné důvody. Když byl totiž pan Hicks den předtím na břehu, domorodci mu nedovolili vstoupit do lesa. Proto jsem se rozhodl a šel se podívat, zda nám zamýšleli dát hranice. Starý Owhaa, jak jsem už řekl, byl jediný domorodec, který s námi zůstal a prostřednictvím něhož jsme trvali na tom, aby asi dvacet z nich přišlo do stanu a tam si s námi sedli. Všechno, jak bylo v naší moci, jsme se snažili je přesvědčit, že ten muž byl zabit, protože vzal mušketu, a že s nimi stále jsme přáteli. Při západu slunce nás opouštěli, zdá se, spokojeni, a my jsme zbořili stan a odešli na palubu.

Sunday, 16th.

To command all the shore

This day worked the ship nearer the shore and moored her⁵ in such a manner as to command all the shore of the north-east part of the bay, but more particularly the place where we intended to erect a fort. Punished Richard Hutchins, seaman, with 12 lashes for disobeying commands. Several of the natives came down to the shore of the bay, but not one of them came off to the ship during the whole day. In the evening I went on shore with only a boat's crew and some of the gentlemen. The natives gathered about us to the number of about 30 or 40, and brought us cocoa nuts, etc., and seemed as friendly as ever.

>

Detail of a nautical chart.

*Despite the date 1776, one might consider
this map to be “before Cook” view of the Pacific.*

Jacques Nicolas Bellin, 1776

Část námořní mapy.

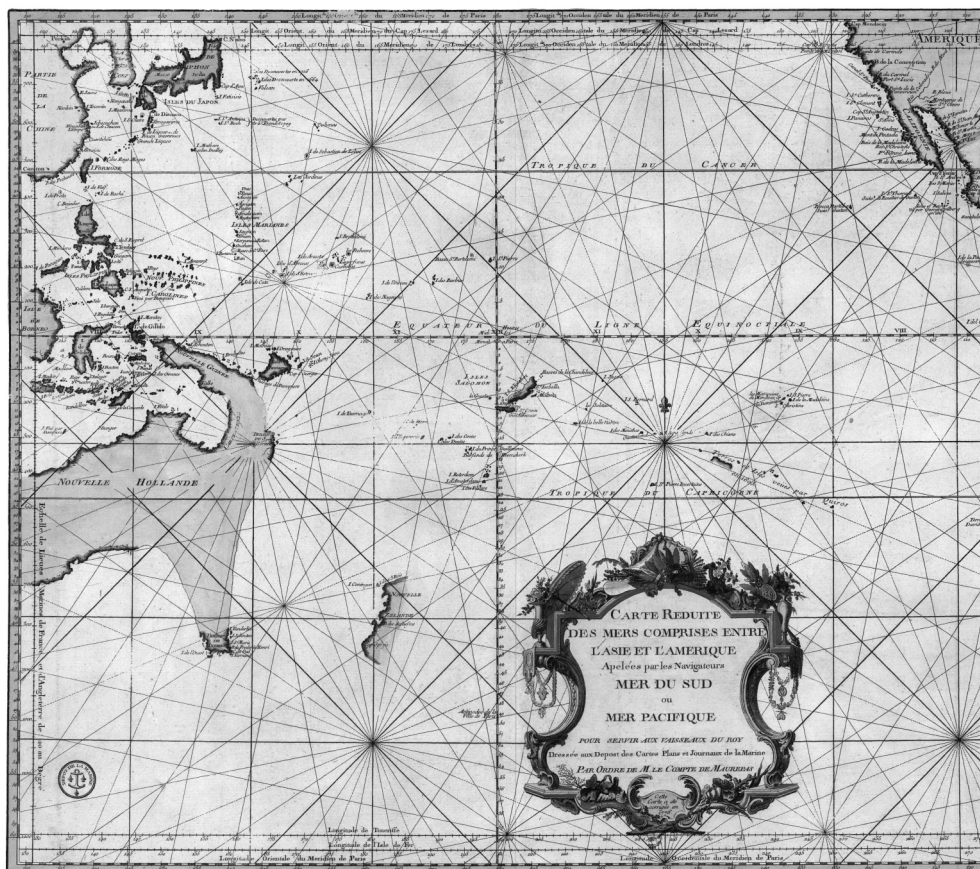
*Přes letopočet 1776 se zdá,
že jde o mapu Tichého oceánu „před Cookem“.*

Jacques Nicolas Bellin, 1776

Neděle 16.

Aby hlídala celé pobřeží

Tohoto dne jsme loď dovezli blíž ke břehu a upevnili ji tak, aby hlídala celé pobřeží na severovýchodě zátoky, ale obzvlášť to místo, kde jsme chtěli postavit pevnost. Námořník Richard Hutchins potrestán dvanácti ranami za neuposlechnutí příkazu. Několik domorodců sešlo na pobřeží zátoky, ale po celý den žádný nepřišel k lodi. Večer jsem šel na břeh jen s posádkou člunu a několika pány. Domorodci se kolem nás shlukli v počtu asi 30 nebo 40 a přinesli nám kokosové ořechy a jiné věci a vypadali přátelštěji jako vždycky.

Monday, 17th.

Emblems of peace – young plantain trees

At two o'clock this morning, departed this life, Mr. Alex Buchan, landscape draftsman to Mr. Banks, a gentleman well skilled in his profession and one that will be greatly missed in the course of this voyage. He had long been subject to a disorder in his bowels, which had more than once brought him to the very point of death, and was at one time subject to fits, of one of which he was taken on Saturday morning; this brought on his former disorder, which put a period to his life. Mr. Banks thought it not so advisable to inter the body ashore in a place where we were utter strangers to the custom of the natives on such occasions; it was therefore sent out to sea and committed to that element with all the decency the circumstance of the place would admit of. This morning several of the chiefs from the westward made us a visit: they brought with them emblems of peace, which are young plantain trees. These they put on board the ship before they would venture themselves. They brought us a present of 2 hogs (an article we find here very scarce) and some bread fruit; for these they had hatchets and other things. In the afternoon we set up one of the ship's tents ashore, and Mr. Green and myself stayed there the night to observe an eclipse of Jupiter's first satellite, which we were hindered from seeing by clouds.

Tuesday, 18th

Served fresh pork

Cloudy weather with some showers of rain. This morning took as many people out of the ship as could possibly be spared, and set about erecting a fort. Some were employed in throughing up entrenchment, while others were cutting picquets, etc. The natives were so far from hindering us that several of them assisted in bringing the picquets out of the woods, and seemed quite unconcerned at what we were about. The wood we made use of for this occasion we purchased of them, and we cut no tree down before we had first obtained their consent. By this time all the ship's sails

Pondělí 17.

Symbyly míru - mladé stromky banánovníků

Ve dvě hodiny ráno odešel z tohoto světa pan Alex Buchan, krajinář pana Bankse, vysoce kvalifikovaný mistr své profese a člověk, který bude na této plavbě velmi chybět. Dlouho ho trápily vnitřnosti a to ho několikrát přivedlo na práh smrti. Měl záchvaty, jeden z nich v sobotu ráno. Ten přivodil dřívější potíže, které mu ukončily život. Pan Banks nedoporučoval, abychom ho pohřbili na břehu, na místě, kde nám byly zvyky domorodců pro tyto případy naprosto cizí. Proto jsme ho hodili do moře a svěřili tomuto živlu se vši úctou za okolností, které to místo umožňovalo. Toho rána nás navštívilo několik náčelníků ze západu. Přinesli s sebou symbyly míru, což jsou mladé stromky banánovníků. Ty položili na palubu dřív, než oni sami se odvážili vstoupit. Přinesli nám darem dva vepře (zboží, které, jak jsme zjistili, tu je velmi vzácné) a několik plodů chlebovníku. Za to dostali sekyrky a jiné věci. Odpoledne jsme postavili na břehu jeden z lodních stanů a pan Green a já jsme tam zůstali přes noc, abychom pozorovali zatmění první oběžnice Jupitera. To nám mraky znemožnily.

Úterý 18.

Čerstvé vepřové maso

Zamračeno s několika sprškami deště. Tohoto rána jsem vzal z lodi tolik lidí, kolik jich bylo možno postrádat, a ti se vydali stavět pevnost. Někteří byli zaměstnáni kopáním, zatímco jiní sekali kůly apod. Domorodci nám vůbec nebránili. Několik z nich pomáhalo nosit z lesa kůly a vypadali, že je ani nezajímá, co to děláme. Dřevo, které jsme pro tento účel používali, jsme si od nich koupili a nepokáceli jsme žádný strom, dokud jsme od nich nedostali souhlas. V té době byly všechny lodní plachty odvázané a kovárna na zbraně

were unbent and the armourer's forge set up to repair the ironwork, etc. Served fresh pork to the ship's company to-day for the first time. This is like to be a very scarce article with us, but as to bread fruit, cocoa nuts and plantains, the natives supply us with as much as we can destroy.

Wednesday, 19th

Breast work

This morning Lycurgus, whose real name is Toobouratomita, came with his family from the westward in order, from what we could understand, to live near us. He brought with him the cover of a house, with several other materials for building one. We intend to requite the confidence this man seems to put in us by treating him with all imaginable kindness. Got on shore some empty casks, which we placed in a double row along the bank of the river, by way of a breast work on that side.

Thursday, 20th

Beads are much valued by them

Wind at south-east and squally, with rain. All hands employed on shore, and nothing remarkable, excepting a hog weighing about 90 pound was brought alongside the ship for sale, but those who brought it would not part with it for anything we could offer them but a carpenter's broad axe, and this was what we could not part with; they carried it away. Thus we see those very people who but 2 years ago preferred a spike nail to an axe of any sort, have so far learnt the use of them that they will not part with a pig of 10 or 12 pounds weight for anything under a hatchet, and even those of an inferior or small sort are of no great esteem with them, and small nails such as 10 penny, 20 penny, or any under 40 penny, are of no value at all; but beads, particularly white cut glass beads, are much valued by them. Mr. Banks and Dr. Solander lie ashore to-night for the first time.

připravena opravit kování. Poprvé posádce lodi podáno čerstvé vepřové maso. Je to pro nás velmi vzácné zboží, domorodci nás jím zásobují, stejně jako plody chlebovníku, kokosovými ořechy a banánovníky, v takovém množství, jaké jsme schopni zkonzumovat.

Středa 19.

Obranný násyp

Dnes ráno Lykurgus, jehož pravé jméno je Toobouratomita, přišel se svou rodinou ze západu, aby, jak jsme porozuměli, žil poblíž nás. Přinesl s sebou krytinu domu spolu s dalším materiálem na jeho postavení. Odměňujeme důvěru, kterou, jak se zdá, k nám tento muž má, tím, že se k němu chováme s tou největší laskavostí. Na břeh přineseno několik prázdných sudů, které jsme postavili ve dvojité řadě podél břehu řeky jako obranný násyp na té straně.

Čtvrtek 20.

Korálků si cení vysoko

Jihovýchodní bouřkový vítr a déšť. Všechny ruce zaměstnány na břehu. Nic pozoruhodného se nestalo, vyjma toho, že byl k lodi přinesen na prodej vepř vážící asi 90 liber, a ti, kdo ho přinesli, by neodešli s ničím, co jsme jim za něj nabízeli, než širokou tesařskou sekerou. S tou jsme se rozloučit nemohli. Vepře odnesli. Viděli jsme tedy, že titíž lidé, kteří před dvěma roky dávali přednost špičatému hřebíku před jakoukoli sekerou, se je naučili tak používat, že by se s deseti nebo dvanáctilibrovým vepřem nerozloučili za nic menšího, než je sekyrka. Horších nebo menších sekyrek si moc necení a malé hřebíky za 10, 20 nebo jakékoli pod 40 pencí pro ně nemají hodnotu vůbec. Zato korálků, obzvláště bílých broušených, si cení vysoko. Pan Banks a doktor Solander dnes poprvé nocují na břehu.

Friday, 21st

Interring their dead

Got the copper oven ashore and fixed it in the bank of the breastwork. Yesterday, as Mr. Green and Dr. Monkhouse were taking a walk, they happened to meet with the body of the man we had shot, as the natives made them fully understand; the manner in which the body was interred being a little extraordinary. I went to-day, with some others, to see it. Close by the house wherein he resided when living was built a small shed, but whether for the purpose or no I cannot say, for it was in all respects like some of the sheds or houses they live in. This shed was about 14 or 16 feet⁶ long, 10 or 12 broad, and of a proportionable height. One end was wholly open, the other end and two sides were partly enclosed with a kind of wickered work. In this shed lay⁷ the corpse, upon a bier or frame of wood, with a matted bottom, like a cot frame used at sea, and supported by 4 posts about 5 feet from the ground. The body was covered with a mat, and over that a white cloth; alongside of the body lay a wooden club, one of their weapons of war. The head of the corpse lay next the close end of the shed, and at this end lay 2 cocoa nut shells, such as they sometimes use to carry water in; at the other end of the shed was a bunch of green leaves, with some dried twigs tied all together and stuck in the ground, and a stone lying by them as big as a cocoa nut. Near to these lay a young plantain tree, such as they use as emblems of peace and by it lay a stone axe. At the open end of the shed was stuck upright in the ground the stem of a plantain tree about 5 feet high, on the top of which stood a cocoa nut shell full of fresh water, and on the side of the post hung a small bag, wherein was a few pieces of bread fruit roasted ready for eating. Some of the pieces were fresh and others stale. The natives did not seem to like that we should go near the body, and stood at a little distance themselves while we examined these matters, and appeared to be pleased when we came away. It certainly was no very agreeable place, for it stunk intolerably, and yet it was not above 10 yards from the huts wherein several of the living resided. The first

Pátek 21.

Pochovávání mrtvých

Měděná pec donesena na břeh a upevněna na okraj obranného náspu. Včera, když se pan Green a doktor Monkhouse procházeli, narazili náhodou na tělo muže, kterého, jak jim domorodci dali plně na srozuměnou, jsme zastřelili. Způsob, jakým bylo tělo pohřbeno, byl poněkud neobvyklý. Dnes jsem se s několika dalšími na ně šel podívat. Blízko domu, kde bydlel, když žil, byl postaven malý přístřešek. Jestli úmyslně nebo ne, nevím, protože byl v každém ohledu podobný přístřeškům, ve kterých žili. Tento přístřešek byl asi 14 nebo 16 stop dlouhý, 10 nebo 12 široký a příslušně vysoký. Jeden konec byl zcela otevřen, druhý konec a dvě strany byly částečně uzavřeny proutím. V tom přístřešku ležela mrtvola na márách nebo dřevěném rámu s rohoží vespod, v jakémsi lehátku podobnému těm používaným na moři, neseném čtyřmi sloupy asi pět stop nad zemí. Tělo bylo pokryto rohoží a na ní bílou látkou. Podél těla ležela dřevěná hůl, jedna z jejich válečných zbraní. Hlava mrtvoly ležela na zavřeném konci přístřešku a na tom konci ležely dvě skořápky kokosových ořechů, v jakých někdy nosí vodu. Na druhém konci přístřešku byla kytice zelených listů s několika svázanými suchými větvičkami zasazenými do země a kámen, ležící vedle nich, velký jako kokosový ořech. Blízko nich ležel mladý banánovník, jaký používají jako znak míru, a vedle něj ležela kamenná sekera. Na otevřeném konci přístřešku byl zpřímá do země zaražený stonek banánovníku asi pět stop vysoký, na jehož vršku stála skořápka kokosového ořechu plná čerstvé vody a na sloupu visel malý sáček, v němž bylo několik kousků plodu chlebovníku opečených k jídlu. Některé kousky byly čerstvé a jiné tvrdé. Domorodci vypadali, že nejsou rádi, že jsme šli blízko k tělu, a sami stáli v malé vzdálenosti, zatímco jsme ho zkoumali. Když jsme odcházeli, vypadali, že je to potěšilo. Jistě to nebylo příjemné místo, protože nesnesitelně páchlo, a nebylo ani deset yardů od chýší, kde někteří bydleli. Prvního dne, když jsme přistáli, jsme

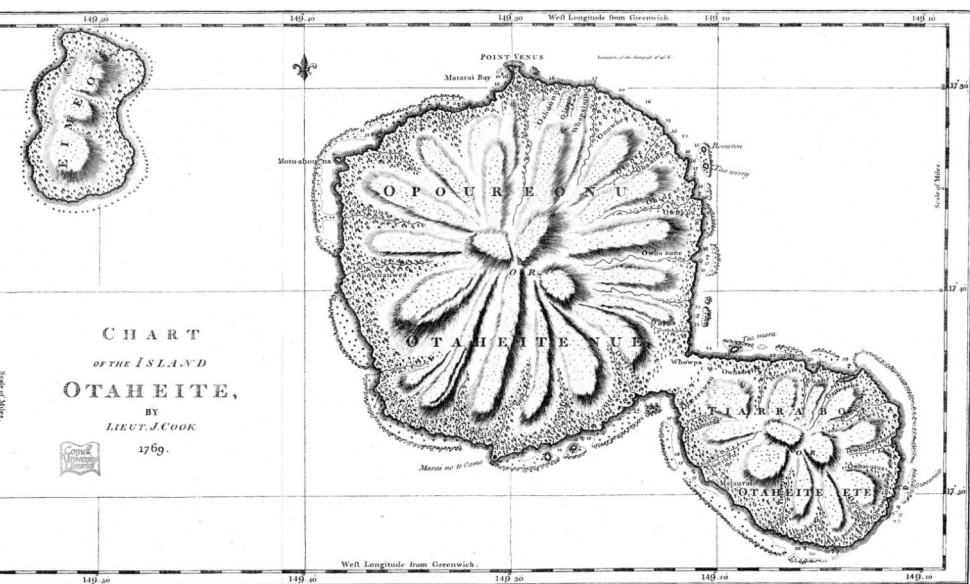
day we landed we saw the skeleton of a human being laying in this manner under a shade that was just big enough to cover it, and some days after that, when some of the gentlemen went with a design to examine it more narrowly, it was gone. It was at this time thought that this manner of interring their dead was not common to all ranks of people, as this was the first we had seen except the skeleton just mentioned; but various were the opinions concerning the provisions, etc., laid about the dead. Upon the whole, it should seem that these people not only believe in a Supreme being, but in a future state also, and this must be meant either as an offering to some deity or for the use of the dead in the other world; but this latter⁸ is not very probable, as there appeared to be no priest craft in the thing, for whatever provisions were put there it appeared very plain to us that there it remained until it consumed away of itself. It is most likely that we shall see more of this before we leave the island, but if it is a religious ceremony we may not be able to understand it, for the mysteries of most religions are very dark and not easily understood, even by those who profess them.

>

*Chart of the island Otaheite
by lieutenant James Cook, 1769*

*Mapa ostrova Otaheite (Tahiti)
od poručíka Jamese Cooka, 1769*

viděli kostru člověka ležící takto pod přístřeškem, který byl právě tak velký, aby ji zakryl, a několik dní poté, když několik pánů odešlo s úmyslem ji zblízka prozkoumat, byla pryč. To však bylo v době, kdy tento způsob pochovávání mrtvých nebyl považován za běžný pro všechny národy. Tento byl první, co jsme viděli, mimo té právě zmíněné kostry. Lišily se však názory na potraviny a ostatní věci položené kolem mrtvého. Vcelku to vypadá, že tito lidé nejen věří v Nejvyšší bytost, ale také v budoucí stav, a toto jistě je buď oběť nějakému božstvu, nebo pro mrtvého na jiném světě. Ale to druhé není moc pravděpodobné, protože se v tom neobjevilo nic spojeného s kněžstvím. Ať už tam byly položeny jakékoli potraviny, bylo nám jasné, že tam zůstanou, dokud se samy nerozpadnou. Je velmi pravděpodobné, že než opustíme ostrov, uvidíme více podobného, ale pokud je to náboženský obřad, asi nejsme schopni mu porozumět, neboť tajemství většiny náboženství jsou velmi temná a nesnadno pochopitelná i těm, kteří se k nim hlásí.

Saturday, 22nd to Thursday, 27th

Cook's Tamarind

Nothing worthy of note happened. The people were continually at work upon the fort,* (* Near the site of this fort is still a tamarind tree, planted by Captain Cook. All visitors to Tahiti go to see "Cook's Tamarind.") and the natives were so far reconciled to us that they rather assisted us than not. This day we mounted 6 swivels at the fort, which was now nearly finished. This struck the natives with some fear, and some fishermen who lived upon the point moved farther off, and old Owhaa told us by signs that after 4 days we should fire great guns from the ship. There were some other circumstances co-operated with this man's prophecy, whether an opinion has prevailed amongst them that after that time we intend to fire upon them, or that they intend to attack us, we know not: the first we do not intend unless the latter takes place, which is highly improbable.

Friday, 28th

Queen of this island

This morning a great number of the natives came to us in their canoes from different parts of the island, several of whom we had not seen before. One of these was the woman called by the Dolphins the queen of this island; she first went to Mr. Banks's tent at the fort, where she was not known, till the master, happening to go ashore, who knew her, and brought her on board with 2 men and several women, who seemed to be all of her family. I made them all some presents or other, but to Oberiea (for that is this woman's name) I gave several things, in return for which, as soon as I went on shore with her, she gave me a hog and several bunches of plantains. These she caused to be carried from her canoes up to the fort in a kind of procession, she and I bringing up the rear. This woman is about 40 years of age, and, like most of the other women, very masculine. She is head or chief of her own family or tribe, but to all appearance has no authority over the rest of the inhabitants, whatever she might

Sobota 22. – čtvrtek 27.

Cookův tamarind

Nic, co stojí za zmínku, se neudálo. Lidé pokračovali na stavbě pevnosti* (*poblíž toho místa stále stojí tamarind, který zasadil kapitán Cook. Všichni návštěvníci Tahiti se chodí dívat na „Cookův tamarind.“) a domorodci se s námi natolik spřátelili, že nám většinou pomáhali. Tohoto dne jsme na pevnosti, která už byla skoro hotová, upevnili šest otočných čepů na děla. To domorodce poněkud vystrašilo a někteří rybáři, kteří na tom místě žili, se odstěhovali dál. Starý Owhaa nám svými znaky řekl, že za čtyři dny máme vystřelit z velkých zbraní na lodi. S proroctvím tohoto muže byly spojeny další okolnosti – jestli mezi nimi převažoval názor, že budeme poté na ně střílet nebo že mají v úmyslu nás napadnout, nevíme. Pokud nás nenapadnou, což je velice pravděpodobné, střílet na ně v úmyslu nemáme.

Pátek 28.

Královna ostrova

Dnes ráno k nám přijelo z různých částí ostrova velké množství domorodců v kánoích. Některé z nich jsme nikdy předtím neviděli. Jednou z nich byla žena, lidmi z Delfína nazývaná Královna ostrova. Nejdříve šla do stanu pana Bankse v pevnosti, kde ji neznali, dokud ji kapitán, který náhodou vyšel na břeh, a který ji znal, nevzal na palubu se dvěma muži a několika ženami, kteří, zdá se, byli všichni z její rodiny. Všem jsem jim dal dárky, ale Oberiei (to je jméno té ženy) jsem dal několik věcí, za což, hned jak jsem s ní šel na břeh, mi dala vepře a několik svazků banánovníků. To nechala odnést ze svých kánoí nahoru do pevnosti jakýmsi procesím. Já jsem s ní šel vzadu. Této ženě je asi 40 let a jako mnoho jiných žen vypadá velmi mužsky. Je velitelkou své rodiny v kmeni, ale vypadá to, že nemá autoritu nad ostatními obyvateli, jakou asi měla, když tu

have when the Dolphin was here. Hercules, whose real name is Tootaha, is, to all appearance, the chief man of the island, and has generally visited us twice a week since we have been here, and came always attended by a number of canoes and people; and at those times we were sure to have a supply, more or less, of everything the island afforded, both from himself and from those that came with him, and it is a chance thing that we get a hog at any other time. He was with us at this time, and did not appear very well pleased at the notice we took of Oberiea.

Saturday, 29th

4 guns

This day got the 4 guns out of the hold, and mounted 2 of them on the quarter deck and the other 2 in the fort on the bank of the river.

Sunday, 30th

Fire our guns

This being the day that Owhaa told us that we should fire our guns, no one of us went from the fort; however, the day passed over without any visible alteration in the behaviour of any one of the natives.

May 1769

Monday, 1st May

Custom to feed the chiefs

This morning Tootaha came on board the ship, and was very desirous of seeing into every chest and drawer that was in the cabin. I satisfied his curiosity so far as to open most of those that belonged to me. He saw several things that he took a fancy to, and collected them together; but at last he cast his eyes upon the adze I had from Mr. Stephens* (* The Secretary of the Admiralty.) that was made in imitation of one of their stone adzes or axes.* (* The stone adzes of Tahiti were of excellent workmanship.) The moment he laid his

byl Delfin. Herkules, jehož pravé jméno je Tootaha, je podle všeho hlavním náčelníkem ostrova. Od té doby, co tu jsme, nás obvykle navštěvoval dvakrát týdně a vždycky přicházel v doprovodu mnoha kánoí a lidí. Tehdy jsme si byli jisti, že budeme mít dostatek zásob víceméně všeho, co ostrov nabízí, od něj i od ostatních, kteří s ním přijeli. A to je příležitost mít kdykoli vepře. Byl s námi nyní a nebyl moc rád, že jsme Oberiee věnovali pozornost.

Sobota 29.

Čtyři děla

Čtyři děla vzata z podpalubí. Dvě upevněna na zádi horní paluby a další dvě v pevnosti na břehu řeky.

Neděle 30.

Vypálit z děl

Protože toto je den, kdy nám Owhaa řekl, že máme vypálit z děl, nikdo z nás nevyšel z pevnosti. Den však proběhl bez jakékoli viditelné změny v chování kohokoli z domorodců.

Květen 1769

Pondělí 1. května

Je zvykem náčelníky krmit

Dnes ráno přišel Tootaha na palubu lodi a velmi toužil se podívat do každé bedny a zásuvky, která byla v kajutě. Uspokojil jsem jeho zvědavost do té míry, že jsem otevřel většinu z těch, které patřily mně. Uviděl několik věcí, které se mu líbily, a shromáždil je. Ale nakonec vrhl pohled na teslici, kterou mám od pana Stephense* (*sekretáře admirality). Byla to imitace jedné z jejich kamenných teslic nebo seker* (*kamenné teslice z Tahiti byly vynikající řemeslné kvality). V okamžiku, kdy na ni položil ruce, dal sám od

hands upon it he of his own accord put away everything he had got before, and asked me if I would give him that, which I very readily did, and he went away without asking for any one thing more, which I by experience knew was a sure sign that he was well pleased with what he had got.

This day one of the natives, who appeared to be a chief, dined with us, as he had done some days before; but then there were always some women present, and one or another of them put the victuals into his mouth, but this day there happened to be none to perform that office. When he was helped to victuals and desired to eat, he sat in the chair like a statue, without once attempting to put a morsel to his mouth, and would certainly have gone without his dinner if one of the servants had not fed him. We have often found the women very officious in feeding us, from which it would seem that it is the custom on some occasions for them to feed the chiefs. However, this is the only instance of that kind we have seen, that they could not help themselves as well as any of us.

This afternoon we set up the observatory and took the astronomical quadrant ashore for the first time, together with some other instruments, the fort being now finished and made as tenable as the time, nature, and situation of the ground and materials we had to work upon would admit of. The north and south parts consisted of a bank of earth 4 1/2 feet high on the inside, and a ditch without, 10 feet broad and 6 feet deep; on the west side facing the bay a bank of earth 4 feet high, and palisades upon that, but no ditch, the works being at high-water mark. On the east side upon the bank of the river was placed a double row of casks, and, as this was the weakest side, the 2 four pounders were planted there, and the whole was defended, beside these 2 guns, with 6 swivels, and generally about 45 men with small arms, including the officers and gentlemen who resided ashore. I now thought myself perfectly secure from anything these people would attempt.

sebe stranou všechno, co si vzal předtím, a zeptal se mě, jestli mu ji dám. To jsem rád udělal a on odešel, aniž by požádal o něco dalšího. To je, jak vím ze zkušenosti, jistá známka toho, že byl velmi potěšen tím, co dostal.

Dnes, tak jako několik dní předtím, s námi poobědval jeden z domorodců, který vypadal jako náčelník. Dříve však byly vždycky přítomny nějaké ženy a jedna nebo druhá mu do úst vkládala jídlo. Dnes však tu nebyla žádná, aby tu službu vykonala. Když mu bylo podáno jídlo a chtěl jíst, seděl jako socha na židli, aniž by se pokusil si do úst vložit sousto. Kdyby ho jeden ze sluhů nenakrmil, jistě by byl odešel bez jídla. Často jsme se setkali s ženami horlivými nás krmit, z čehož je patrné, že za jistých okolností je zvykem náčelníky krmit. Je to však jediný případ toho, že si nemohou posloužit tak jako kdokoli z nás, který jsme viděli.

Dnes odpoledne jsme udělali hvězdárnu a poprvé vzali na pobřeží astronomický kvadrant a několik dalších nástrojů. Pevnost teď byla hotová a tak obyvatelná, jak to čas, příroda, kvalita půdy a materiálu, se kterým jsme pracovali, dovolily. Severní a jižní část sestávaly z hliněné hradby čtyři a půl stopy vysoké uvnitř a příkopu vně, deset stop širokého a šest hlubokého. Na západní straně k zátocce je hliněná hradba čtyři stopy vysoká. Nahore má ohradu z kůlů, ale nemá příkop. Stavba je ve výšce hladiny přílivu. Mimo dvou děl, šesti otočných čepů a zhruba 45 mužů s ručními zbraněmi, včetně důstojníků a pánů, kteří bydleli na břehu, byla na východní straně na břehu řeky postavena dvojité hradba ze sudů, a protože to byla nejslabší strana, byla tam postavena dvě čtyřlístková děla a všechno bylo bráněno. Teď se cítím dokonale bezpečný před čímkoli, o co by se tito lidé pokusili.

Tuesday, 2nd

Taking away the quadrant

This morning, about 9 o'clock, when Mr. Green and I went to set up the quadrant, it was not to be found. It had never been taken out of the packing case (which was about 18 inches square) since it came from Mr. Bird, the maker; and the whole was pretty heavy, so that it was a matter of astonishment to us all how it could be taken away, as a sentinel stood the whole night within 5 yards of the door of the tent, where it was put, together with several other instruments; but none of them were missing but this. However, it was not long before we got information that one of the natives had taken it away and carried it to the eastward. Immediately a resolution was taken to detain all the large canoes that were in the bay, and to seize upon Tootaha and some others of the principal people, and keep them in custody until the quadrant was produced; but this last we did not think proper immediately to put in execution, as we had only Oberiea in our power, and the detaining of her by force would have alarmed all the rest. In the meantime, Mr. Banks (who is always very alert upon all occasions wherein the natives are concerned) and Mr. Green went into the woods to enquire of Toobouratomita which way and where the quadrant was gone. I very soon was informed that these 3 were gone to the eastward in quest of it, and some time after I followed myself with a small party of men; but before I went away I gave orders that if Tootaha came either to the ship or the fort he was not to be detained, for I found he had no hand in taking away the quadrant, and that there was almost a certainty of getting it again. I met Mr. Banks and Mr. Green about 4 miles from the fort, returning with the quadrant. This was about sunset, and we all got back to the fort about 8 o'clock, where I found Tootaha in custody, and a number of the natives crowding about the gate of the fort. My going into the woods with a party of armed men so alarmed the natives that in the evening they began to move off with their effects, and a double canoe putting off from the bottom of the bay was observed by the ship, and a boat sent after her. In this canoe happened to be Tootaha, and as soon as

Úterý 2.

Odnesení kvadrantu

Dnes ráno, asi v 9 hodin, když jsme šli s panem Greenem postavit kvadrant, nenašli jsme ho. Nebyl nikdy vyjmut z pouzdra (které mělo asi 18 čtverečních palců), od té doby co došel od výrobce pana Birda. Byl dost těžký, takže nás všechny udivilo, jak mohl být odnesen, když hlídač stál celou noc pět yardů od vchodu do stanu, kde kvadrant ležel, spolu s několika jinými přístroji, z nichž žádný nechyběl. Zanedlouho jsme se však dozvěděli, že jeden z domorodců ho vzal a odnesl na východ. Okamžitě bylo rozhodnuto zadržet všechny velké kanoe, které byly v zátocě, zatknout Tootahu a několik dalších důležitých lidí a držet je ve vazbě, dokud nebude kvadrant vydán. To jsme však nepovažovali za vhodné hned provést, protože jsme měli ve své moci jen Oberieu a její zadržení silou by vyděsilo zbytek. Mezitím pan Banks (který je vždycky ostražitý, kdykoli jde o domorodce) a pan Green odešli do lesa zjistit u Toobouratomy, jak a kam kvadrant zmizel. Velmi brzo jsem se dozvěděl, že tito tři odešli na východ po něm pátrat, a sám jsem je po chvíli se skupinkou mužů následoval. Ale než jsem odešel, nařídil jsem, že kdyby Tootaha přišel buď k lodi, nebo k pevnosti, nemají ho zadržet, protože jsem zjistil, že s odnesením kvadrantu nemá nic společného, a že je téměř jisté, že ho znovu dostaneme. Potkal jsem pana Bankse a pana Greena, vracející se s kvadrantem, asi čtyři míle od pevnosti. Už skoro zapadalo slunce a my všichni jsme se vrátili do pevnosti asi v osm hodin. Našel jsem tam zajatého Tootahu a mnoho domorodců, jak se tlačí u brány do pevnosti. Můj odchod do lesa se skupinou ozbrojených mužů tak vyděsil domorodce, že večer začali odjíždět se svým majetkem a z lodi bylo zpozorováno, jak z nejbudnějšího konce zátoky odjíždí dvojitá kánoe. Byl za ní poslán člun. V této kánoi náhodou jel Tootaha. Hned, jak ji náš člun dohnal, on a všichni lidé, kteří byli

our boat came up with her, he and all the people that were in the canoe jumped overboard, and he only was taken up and brought on board the ship, together with the canoe; the rest were permitted to swim to the shore. From the ship Tootaha was sent to the fort, where Mr. Hicks thought proper to detain him until I returned. The scene between Toobouratomita and Tootaha, when the former came into the fort and found the latter in custody, was really moving. They wept over each other for some time. As for Tootaha, he was so far prepossessed with the thought that he was to be killed that he could not be made sensible to the contrary till he was carried out of the fort to the people, many of whom expressed their joy by embracing him; and, after all, he would not go away until he had given us two hogs, notwithstanding⁹ we did all in our power to hinder him, for it is very certain that the treatment he had meet with from us did not merit such a reward. However, we had it in our power to make him a present of equal value whenever we pleased.

Wednesday, 3rd

Axe and a shirt in return for the hogs

Very early this morning Tootaha sent for the canoe we had detained yesterday, and in the afternoon sent a man for an axe and a shirt in return for the hogs he gave us last night; but as this man told us that Tootaha would not come near us himself in less than 10 days, we thought proper not to send them, to try if he would not come himself for them sooner.

Thursday, 4th

Set up the 2 clocks

Some people came to the fort to-day from York Island; one of them gave us an account of 22 islands lying in this neighbourhood. Set up the 2 clocks; one in the tent wherein Mr. Green and I lay, and the other in the observatory. This evening Tootaha sent a man again for the axe and shirt, and we sent him word by the same man that Mr. Banks and I would come and see him to-morrow and bring them

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.